

כ"ז אדר ב'	כניסת שבת	יציאת שבת
ה'תשפ"ד	18: 22	19: 38
ירושלים	18: 44	19: 40
ת"א	18: 33	19: 40
חיפה	18: 43	19: 40
באר שבע		

אילו של יצהק

פרשת "שמיני" פרשת החודש

ספר שמות, הקרוי בפי הרמב"ן "ספר הגאולה", פותח בתיאור ירידת אבותינו למצרים (אע"פ שכבר מסופר על כך בסוף ספר בראשית), כיוון ש"ספר הגאולה" צריך שיתחיל בתיאור הגלות ויסתיים בגאולה.

ומהי הגאולה שבא מסתיים ספר שמות (בחמשת פרשיותיו האחרונות)? לא היציאה ממצרים ולא הכניסה לארץ ישראל, ואף לא מתן תורה, אלא הקמת המשכן בו שרתה השכינה.

אולם קביעה זו, שסיום ספר שמות בהקמת המשכן נועדה לציין את הגאולה, כרוכה בתמימה מסוימת:

לאחר השתיימה מלאכת בניית המשכן, כסה הענן את אוהל מועד, ומשה לא היה יכול להיכנס למשכן מפני הענן – "וַיִּכַס הָעֲנָן, אֶת-אֹהֶל מוֹעֵד; וַיִּכְבֹּד ה', מִלֵּא אֶת-הַמִּשְׁכָּן. וְלֹא-יָכַל מֹשֶׁה, לְבֹא אֶל-אֹהֶל מוֹעֵד--כִּי-שָׁכַן עָלָיו, הָעֲנָן; וַיִּכְבֹּד ה', מִלֵּא אֶת-הַמִּשְׁכָּן." (שמות, מ', לד-לה)

משה רבנו לא יכול היה להיכנס אל המשכן! היה זה לאחר חדשים שבהם בני ישראל התאמצו לחזור בתשובה על טאטא העגל. הם יחלו שהשראת השכינה במשכן תסמל את סליחת החטא – הענן שורה, כבוד ה' מלא את המשכן – אבל אי אפשר להיכנס! האם מצב זה מסמל את הגאולה?

אמנם מיד בתחילת ספר ויקרא קורא הקב"ה למשה רבנו להיכנס אל המשכן, ככתוב: "וַיִּקְרָא, אֶל-מֹשֶׁה," אך בסיום ספר שמות, המסמל כאמור את הגאולה, מנוע משה רבנו מכניסה! האם לא היה ראוי לסיים את ספר שמות בכניסתו של משה רבנו למשכן? מה מסמל סיום הספר באי כניסה זו?

ספר "שיחות לספר" כותב כי אמנם ייעודו של המשכן הוא להראות את קרבת ה' לישראל ולהביע את הרעות לעם ישראל. אנו בניו של הקב"ה ואנו שואפים מאוד לקרבתו ולאחבתו, אך מצדנו, לעולם עלינו לגשת אל הכרת יחסים מופלאים אלו **ברגשי יראה תוך התבוננות ברוממות ה' ובגדולתו**, לפי שרק היא יכולה לשמש בסיס איתן לאהבת ה'.

יראה זו צריכה לשכון קבע במחשבתנו ואל לה לסור.
על אוצר רוחני זה יש לשמור שלא יישמט מאתנו בסיבובי דרך החיים – בנשוב רוח חזקה של מאורעות ותלאות, או הצלחות מדהימות.

לפיכך סיומו של ספר שמות, החלק המסמן את הגאולה וקרבת האלוקים הנצחית, מסתיים באי כניסתו של משה, **כי הגאולה האמיתית היא ההגעה לשלב של אהבת השם יתברך המבוססת על יראה.**

ואולי זה גם מה שעמד בבסיס חטאם של בני אהרון, נדב ואביהו המופיע בפרשתנו....

חלקה הראשון של הפרשה עוסק באירועי היום השמיני לימי המילואים (ימי הכשרתם של אהרון ובניו לעבודה הכהונה). ביום זה, יום השמחה הגדולה של ראשית העבודה הסדירה במשכן, ביום בו נתקדשו אהרון ובניו לכהונה, ארע אירוע טראגי:

"וַיִּקְחוּ בְנֵי-אֶהֱרֹן נָדָב וָאֶבְיָהוּא אִישׁ מִחַתָּתוֹ וַיִּתְּנוּ בָּהֶן אֵשׁ וַיִּשְׂמוּ עָלֶיהָ קִטְרֹת וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי ה' אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֹתָם. וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי ה' וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמָתוּ לִפְנֵי ה'." (י', א-ב)

בני אהרון מתו לעיני העם כולו. נורא הדבר, אך כנראה, היה במותם לקח כה נחוץ ודחוף, שהיה כדאי להשבית את השמחה ביום גדול וקדוש זה.

מבואר בגמרא (סנהדרין נ"ב, א'), שהחטא שבגיננו מתו בני אהרון היה משום **שזלזלו בכבוד משה ואהרון**.

"וכבר היו משה ואהרון מהלכין בדרך ונדב ואביהוא מהלכין אחריהן וכל ישראל אחריהן. אמר לו נדב לאביהוא: אימתי ימותו שני זקנים הללו ואני ואתה ננהיג את הדור אמר להן הקב"ה: נראה מי קובר את מי"

והרי מצווה אותנו תורתנו הקדושה (יט, ג): **"איש אמו ואביו תיראו,"**

ואומרת הגמרא (נדה לא ע"א): "תנו רבנן: שלושה שותפין יש באדם – הקב"ה ואביו ואמו". כלומר: על האדם להכיר במי שבראו – בסמכותם ורוממותם של ההורים, ובציוויו של הבורא יתברך אדון הכל, **וכשיש סמכות שכפופים בפניה, סמכות הורים ומורא שמים, הרי זו ערובה לבלימת התאוות והגבלת המאוים!**

ויש, שמשורש זלזול זה, נדב ואביהוא קיבלו על עצמם בקלות ראש, מבלי שנמלכו באביהם תחילה ומתוך שייחסו ערך מופרז לאישיותם והיו סבורים שדי להם בשיקול דעתם, או אולי מטוב ליבם ביין – לעבוד את השם יתברך בדרך שלא נצטוו לעשותה.

די אם נתבונן בדברי המדרש (ויקרא רבה, פרשה א', אות ט"ו) כדי להבין כיצד יש לנהוג: "צא ולמד ממשה, אבי החכמה, אבי הנביאים, שהוציא ישראל ממצרים, ועל ידו נעשו כמה נסים במצרים ונוראות על ים סוף, ועלה לשמי מרום והוריד תורה מן השמים ונתעסק במלאכת המשכן – ולא נכנס לפני ולפנים עד שקרא לו שנאמר: "וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיִּדְבָר...". ממדרש זה ניתן להצביע על ההבדל המהותי בן משה לבן בני אהרון נדב ואביהוא: שליטה עצמית הנובעת מהתבוננות **וזהירות** – הפך מפזיזות.

אומר המדרש (ילקוט שמעוני תהילים):

קיימת סתירה לכאורה בין שני פסוקים: מחד גיטה מורה דוד המלך ע"ה: "עֲבַדוּ אֶת-ה' בְּיִרְאָה; " (תהילים ב', י"א) – יש לעבוד את הבורא ביראה ובפחד. מאידך גיטה אומר דוד: "עֲבַדוּ אֶת-ה' בְּשִׂמְחָה; בָּאוּ לִפְנֵינוּ, בְּרִנָּה." (ק, ב') - יש לעבוד את ה' בשמחה. הא כיצד?

התשובה לכך, שאין מדובר בשמחה הנובעת מגאווה, מהתפרקות, והתרת רסן. שמחה כזאת בוודאי אינה יכולה לשכון בצוותא עם יראה וכבוד, כי פריקת עול כזאת נובעת מחסור במחשבה. על "שמחה" מסוג זה כבר כתב החכם מכל אדם: "וְאַחֲרֵיתָהּ שְׂמֹחָה תִּנְוָה" (משלי י"ד, י"ג) ברם, מדובר בשמחה הנובעת מתחושת שלמות פנימית שאינה מהווה סתירה ליראה מין הבורא הגדול.

וכך כותב רבנו יונה: בשעה שאדם מפחד מזולתו הוא עומד ונרתע ודואג. אבל כלפי בורא העולם, הקב"ה הדבר אינו כך; אדרבה, כשהאדם מתבונן בגדולתו של בורא העולם וירא מפניו, באותה שעה הוא גם מפתח רגשי שמחה, מפני שמתוך אותה הבנה ויראה, האדם מתעורר לקיים את מצוותיו באהבה ושמחה.

כיצד אפשר להתחזק ביראת שמיים?

אומרים חכמים: הסגולות הנכונות לחיזוק האדם ביראת שמים הן שיהיה מצוי הרבה בבית הכנסת ובבית המדרש, וכן לבקש שלום. בנוסף להיזהר לקיים מצוות עשה של "מפני שיבה תקום", וכן לתת מעשר, ולעסוק בתורה בתמידות מידי יום. להיות עניו ושפל, ולהחזיק בביתו ספרי פוסקים הלכה ומוסר. לחשוב באכילה בשבת שהיא לכבוד שבת. למעט בדיבור ולהרבות בשתיקה, וגם יתפלל לה' יתברך שיחזקהו ביראת ה' טהורה.

חלקה השני של פרשת השבוע, היא "פרשת הכשרות". בחלק זה מונה התורה את בעלי החיים הטהורים ושאיים טהורים ואת סימני הטהרה.

התורה קובעת בפרשתנו (י"א, ג'-ז') מפורשות את הכלל, שכל חיה או בהמה המצוידת בשני סימני טהרה (מעלת גרה ומפריסת פרסה) מותרת באכילה. האחרות אסורות!

זאת ועוד, התורה נוקבת בשם ארבע חיות בלבד הנמצאות בקבוצת הביניים, שלהן רק סימן טהרה אחד אשר גם הן אסורות. וכאן עולה השאלה: מה יהיה דינם של חיות אחרות מקבוצת הביניים אם ימצאו? במילים אחרות: בפסוקים אלה, התורה קובעת בוודאות, שרק ארבע חיות שייכות לקבוצת הביניים, שלהן סימן טהרה אחד:

גמל, שפן, ארנבת וחזיר.

מאז הוכרז חוק זה בתורה, נתגלו יבשות חדשות, ובהן מיני חיות חדשות, אולם דברי התורה קיימים כאז כן עתה. אף חיה אחת, חוץ מארבע אלו הנזכרות לעיל, לא נמצאה שיהיה לה אחד משני הסימנים ללא הסימן השני. שנינו בחולין (ס): "אמר ר' עקיבא: וכי משה קינגי (צייד) ובלסתר (יורה חיצים) היה?" כיצד ידע חוקים אלו, ואף פרסמם? - משיב התלמוד: "מכאן תשובה לאומרים אין תורה מן השמים." ע"כ עובדה שאין להכחישה היא, שבידי משה היו ידיעות מפורטות אודות סוגי החי השונים ועל תכונותיהם האופייניות. ידיעות ברורות, תכליתיות ומדויקות עד להדהים. עובדה היא, שמשה היה סגור ומבודד עם עמו במדבר. לא עמדו לרשותו כל אמצעי מחקר שהם, ורגלו לא דרכה על יבשות שאיש בזמנו לא ידע אפילו על קיומן.

עובדה היא, שמשה ידע לפני יותר מ 3000 שנה את אשר ידוע לנו היום, לא בדרך המחקר וההוכחה האמפירית, אחרי אלפי שנות התנסות והתבוננות, כאשר מרחבי תבל הדום לרגלינו. אם כך, קיימת רק אפשרות הגיונית אחת לגבי זיהוי מקורו של ידע זה: **תורה מן השמים.**

גם אחותה, התורה שע"פ נתנה לה מופת כי היא אלוקית. אמרו חז"ל בחולין (נט): כל בהמה שאין לה שיניים למעלה בידוע שהוא מעלה גרה ומפריס פרסה וטהורה. ומאין נודע זאת להם שלא נמצא מין אחד בעולם שהוא טמא וחסר שיניים העליונים... ומי בכל חכמי הטבע מעולם ועד עולם יגיד זאת. (מאורות הפרד"ס)

בסוף הפרשה, מתארת התורה את הנוק הנגרם מן האכילה האסורה וזה לשונה: **"אל-תִּשְׁקָצוּ, אֶת-נִפְשֵׁיכֶם, בְּכַל-הַשְּׂרָץ, הַשָּׂרֵץ; וְלֹא תִטְמְאוּ בָהֶם, וְנִטְמַתֶּם בָּם. כִּי אֲנִי ה', אֱלֹהֵיכֶם, וְהִתְקַדְשֶׁתֶם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים, כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי; וְלֹא תִטְמְאוּ אֶת-נִפְשֵׁיכֶם, בְּכַל-הַשְּׂרָץ הַרְמֵשׁ-עַל-הָאָרֶץ."** (וי"א, מ"ב-מ"ד)

אם נתבונן בציווי זה, נבחין כי נאמר: **"אל-תִּשְׁקָצוּ, אֶת-נִפְשֵׁיכֶם, ... וְלֹא תִטְמְאוּ בָהֶם, וְנִטְמַתֶּם בָּם"**. המילה **"נִטְמַתֶּם"** כתובה ללא האות א', מכאן למדו חז"ל, שהמאכלים האסורים לא רק מטמאים את האוכל אותם, אלא גם מטמטמים את ליבו והופכים אותו לנעול וסגור בפני כל השגה רוחנית (וינאם דף ט ע"א).

סיפור מעניין בנושא זה נכתב ב'דגל מחנה אפרים' ו'בצפנת פענח' (לרבי יעקב יוסף הכהן כ"ץ - שהיה תלמידו וממשיך דרכו של הבעש"ט), אודות שאלה שנשאל הרמב"ם ע"י קהילה מישראל ושעל האיגרת היו חתומים עשרות אלפים מבני קהילה זו שהצטרפו לשאלה, ונושא שאלתם היה, שכיון שעניני תחיית המתים אינו מפורש בתורה אלא מדרשות חז"ל שהובאו בגמרא (סנהדרין צ:). א"כ ענין של סברא, אף אנו יש ביכולתנו לדרוש ולהוכיח איפכה. הרמב"ם הזדעזע משאלה זו, ומסיבות השמורות עמו לא רצה להשיב להם, אך שלח את תלמידו הגדול רבי שמואל אבן תבון שישב להם, ותוכן דבריו הוא: **שהנה נפש האדם היא דם הנעשה מהמאכל והמשקה שלו, ונעשה ע"י כמה בירורים, ומבחר הדם נכנס בלב, ומהלב יורד המובחר והדק אל המוח ושם שורה השכל וחיות של האדם.** ומי ששומר עצמו ממאכלות המותרות והאסור והטמא, נעשו דמיו צלולין וטהורין ויש לו בט טהור, והמוח והחיות שלו נעשה טהור להשיג אמת, נעשה אלהות של כל העולמות המחיה את כולם, וכן להפוך חס ושלום, נעשה שכלו עכור ומעופש בדעות זרות, וחיות שלו נעשה בחינת מת, ונעלם ממנו אמיתת החיות שהוא אלוקות של כל העולמות, ונטמא ונופל לדעות זרות, וטמא טמא יקרא לכל דבר. לכן התנאים והאמוראים ובעלי המידות וחכמי המשנה שמרו נפשם, ולכן האיר אור שכלם, והיה שורה עליהם רוח הקודש לפרש כל מאמר סתום בדת התורה הקדושה. ומדבריהם שאתם כופרים בדברי חז"ל, ברור הוא שלא נזרתם ממאכלות אסורות, והשכל והדעת שלכם נטמטם ע"י מאכלות אלו ועל כן הוא נמשך אל הטומאה, ואיך תוכלו להכריע בשכליכם נגד רבותינו חכמי התלמוד אשר רוחב לבם היה רחבה מני ים. ומוסיף להם רבי שמואל אבן תבון אזהרה: אחר שהעזו פניכם וירדתם לכפירה, קרובה פורענותם לבוא.

ומסיים שאכן כך אירע עמם, שבא עליהם מלך אחר והרגם, ורצו להמיר דתם, ולא קבלו אותם, ומעט מהם נמלטו לרמב"ם וחזרו בתשובה.

וכתב ה"אור החיים" (יח, ג) בשם האריז"ל, כי לפעמים אדם משתנה מטוב לרע בטבעו ומזוג, ולא ידע מאיזה סיבה, והוא עצמו יתמה איך נהפך בדעתו, והסיבה לכך היא מחמת שאכל אדם מאכל שיש בו חלקי הרע, והשומר עצמו ממאכלות הרעות יתגבר בו החפץ בדברים הנוגעים לנפש.

בזהירות ניתן לסכם ולומר, כי הסיבה בעבורה מתייחסים בני אדם בסלחנות ל"הידורם" לדוגמה של חולי הצליאק בבחירתם את המזון הנכנס לתוך פיהם יותר מאשר להקפדתם של בעלי התשובה בכשרות המאכלים, אין מקורה ברוע לב חס ושולם **אלא בחוסר מודעות לנזקי המאכלות האסורים.** בעוד תופעות הלוואי של הגלוטן מותירים רושם הניכר לעין, אין האטימות הרוחנית נראית מיד מן השפה ולחוץ, שמורה היא רק לאלו המבקשים את הרוחניות.

להמחשת הדברים אביא בפניכם את הסיפור הבא: היה זה בימי מלחמת העולם השנייה. 'אושוויץ', השם שמעורר צמרמורת בלב כל יהודי, היה הליבה של מכונת ההשמדה הגרמנית המשומנת. לכאן הובלו מאות אלפי יהודים בקרונות משא עמוסי המון אדם, כאן הם נפחו את נשמתם מרעב, ממחלות, מיירי מזדמן ומהמשרפות האימתניות שלא פסקו מלעבוד. דומה, שאת כל הרוע והאכזריות שבעולם נטלו אושוויץ ומפקדיה...

האדמו"ר מצאנז - קלויזנבורג ז"יע, היה אחד ממיליוני היהודים שנפלטו מרכבות המשא בדרכם להליך המיון והקליטה במחנה אושוויץ. היה זה ביום ששי בשעת בוקר, כאשר הרכבת המובילה מהונגריה הגיעה למחנה, ורבבות יהודים הגיעו לגיא ההריגה, בהם גם הרבי. עם הכניסה למחנה, החל הליך המיון. הכשירים לעבודה נשלחו למחנה העבודה, ואלה שלא ניתן להפיק מהם תועלת - נשלחו הישר למשרפות, נהרגו על קידוש השם. כך איבד הרבי את הרבנית ואת אחד עשר ילדיו, ונכנס בשערי מחנה העבודה בגפו, רב נכבד שאיבד את קהילתו ומשפחתו, נכסיו ורכושו, ונותר אבל ובודד. אך גם בתנאי החיים האומללים האלה, לא איבד הרבי את זיקת האמונה. אחרי שנקלט במחנה העבודה, הכריז הכרוז כי מחולקת עכשיו ארוחת בוקר, וגם בו דחקו ולחצו שגייע לקבל את מנת האוכל הזעומה. ארוחת הבוקר, כללה מנת בשר ומרק. אך שמע הרבי מה שמכילה הארוחה, ומיד גמלה בלבו ההחלטה כי הוא לא יאכל מארוחה כזו, לא ילכך את גופו בבשר פיגולים מהמטבח הנאצי. ככל שדחקו בו כי החלוקה עומדת להסתיים והוא יישאר ללא מזון ליממה הקרובה - כך גברה עקשנותו:

אינני אוכל טריפות, ויהי מה!"

קשה לדמיין מה קרה בדיוק ברגעים הללו, כאשר הרבי ניצב לבדו מול שיא האכזריות שבמחנה, אחרי שאיבד את משפחתו ואת כל עולמו, ונלחם באומץ ובגבורה שלא להכניס מאכל פיגולים לפיו גם במחיר צום יום שלם. הן הוא ידע את המחיר שישלם - להישאר רעב כל היום, ובכל זאת בחר בנחישות להימנע מלאכול את הבשר שבמחנה, לברוח מלטמא את גופו במאכלי טריפות! וכך, כל אותו יום ששי, עבר על הרבי בצום מלא. יחד עם זאת, גמלה בלבו ההחלטה כי הוא לא יתן לאיש לשבור אותו, ואמר לעצמו: אם הנאצים ימח שמם לקחו את משפחתי והחריבו את כל אשר לי - לפחות לא אתן להם לטנף את גופי במאכלי טריפות!!

יום ששי הסתיים, ולקראת ערב חש הרבי כי כוחותיו הולכים ואוזלים. הרבי היה תשוש וחלוש, חסר כוחות לחלוטין. למרות זאת, הבין הרבי כי אכילת מזון לא כשר מסוכנת בהרבה מרעב מצמית, ובטח בקדוש ברוך הוא שסייעו לעמוד בהחלטתו ולשמור על גופו ממאכלות אסורים.

למחרת, יום שבת קודש, שוב הכריז הכרוז על שעת חלוקת האוכל. מסביב רצו הכל לקבל את מנת המזון הזעומה, רק הרבי נותר בצריף, מתעקש שלא לאכול מהמזון הטרף. כשהתרוקן הצריף משוכניו והרבי נותר בו לבד, המה לבו וגאו רגשותיו, ולפתע פתאום פרצו מעיינות הדמעות מעיניו. 'ריבונו של עולם', בכה הרבי, 'את הכל לקחו ממני... את המשפחה, את הילדים, את הקהילה... הכל איבדתי, נותרתי בודד וחסר כל! נשארתי עירירי ויחף, דל ורעב, אך האם אאבד גם את היהודי שבי? עזרני בורא עולם שהרשעים לא יוכלו לנצח אותי', בכה הרבי בכי תמרורים, 'תסייע בידי לעמוד איתן בהחלטתי שלא לסאב את לבי ולהכתיים את נשמותי במאכלות אסורות! עזרני לא להיכנע, לא להכניס לפי מזמונם ולא ללכך את נשמותי במאכלים!' הדמעות זלגו במורד לחייו, נובעות כמעין המתגבר. לא ניתן לצעיר את רגעי בכי ההוד הללו. אדם שאיבד את כל עולמו, אך מתעקש להחזיק בכל מחיר, לשמור ולהקפיד למנוע מפיו כל מאכל אסור.

לפתע, בעיצומו של הבכי, נפתחה דלת הצריף ויהודי לא מוכר עמד בפתח. הרבי נבהל, מיהו אותו יהודי ומה הוא מבקש, האם קול בכיו התגלגל אל מחוץ לצריף? 'האם אתה הרב מקלויזנבורג?'. נשאל הרבי שירות. באותו רגע, הבהלה הפכה לפחד נוראי ומצמית, לחללה אחזה את הרבי. הוא ידע היטב את משמעות העובדה להיות 'רב' באושוויץ. באותו רגע, נכנס אל הצריף אדם נוסף. 'הרב מקלויזנבורג!' אמר האיש בטון ברור ונוקב, 'גש מיד לדלת הצריף, מישהו עומד וממתין לך!' האיץ בו. הרבי חש כי אלו רגעי האחרונים, והתקדש בסילודין לקראת האפשרות הסבירה בהחלט ... בצעדים כושלים, גורר רגליו, ניגש הרבי אל הדלת, כשבראשו עוברים ההרהורים המבעיתים ביותר. מה הוא מבקש ממני?!

אך הגיע הרבי אל הדלת, והנה ניצב שם יהודי מבוגר, הפונה אליו בעדינות וברכות. 'הרב מקלויזנבורג, האם יש לך קודש משפחתי עם הרב מקשאנוב? האם הוא היה דודך?' שאל האיש בפשטות...

הרבי הסדיר את נשימתו הקצובה לרגע, מבקש להירגע. נראה כי הסכנה אינה כה מיידית, האיש שבדלת אינו משדר רוע. הרבי הנהן לעברו בחיוב, 'אכן', אמר בקול חלוש, 'כן, הרב מקשאנוב היה דודי', ובעוד הוא מהרהר מנין אותו יהודי מבוגר יודע על קיומו, ומהיכן ידועים לו פרטים על משפחתו ודודיו, הושיט לו האיש הזר כיכר לחם וצלונית ריבה.

'קח, הבאתי לך שיהיה לך מה לאכול. אכול עד שתשביע את נפשך!!' הרבי נותר המום על עומדו, לכזו התפתחות בוודאי שלא ציפה. אחרי רגעי הלם ראשוניים הכניס את הכיכר והריבה לחיקו, הוא החל להודות לו מעומק הלב. אך האיש רץ ונעלם, הסתלק ולא נראה שנית במחנה...

הרבי נשא מבט של הודאה לשמים, ורץ אל הצריף. הוא נטל ידיו וקידש על הפת, ואכל מהכיכר והריבה לשובע נפשו, עד שהתחזק ושב אליו כוחותיו. אך ברגעי האושר אלה - בעיקר שמח על כי הקדוש ברוך הוא סייע בידו לשמור ולהקפיד להתנזר ממאכלי הטרפה שניסו הנאצים להגיש לו, וקיבל על עצמו שבעתיים להקפיד על כך, ולהכניס לגופו אך ורק מאכלות כשרים, גם בתוככי אושוויץ...

הרבי ראה בעיניו, כיצד הקדוש ברוך הוא מסייע למי שרוצה להקפיד על כשרות, למי שמתמסר ומתאמץ ונלחם שגופו לא יכניס לתוכו כל מאכל טריפה, שלבו לא יסתאב ומוחו לא יטומטם מאכילת נבילות וטריפות. ואכן, כשסיפר הרבי את הסיפור לפרטיו, כמובא בספר 'לפני האש' הוסיף והעיד כי לכל אורך שנת שהותו באושוויץ הצליח להקפיד על כך, ולמרות כל מה שעבר עליו ותנאי החיים הקשים במחנה - לא נכנע אפילו פעם אחת, לא נשבר ולא נכשל, המשיך לעמוד איתן בהקפדתו לא לאכול מאכלות לא כשרים, להתאמץ לשמור על גופו ונשמתו נקיים וטהורים!

ההקפדה על כשרות, גם בזמננו, עשויה להיות משימה לא קלה. ברגעי הכרעה כאלה, נראה לנגד עינינו את דמותו של הרבי מצאנז - קלויזנבורג ז"יע. כיצד אדם שאיבד את כל עולמו, נלקחו ממנו בני משפחתו והוא מוטל חסר אונים במחנה השמדה, ועודו עומד איתן בדעתו ובעקשנותו, שלא כדאי, מאוד לא כדאי, לטנף את הגוף והנפש במאכל אסור, כי הסיכון באכילת מאכלות אסורים גבוה גם בתנאי רעב קשים ואומללים!

לע"נ אסתר סזרחי בת יחזקאל וכתן ז"ל
ולב"ע ב' עבת ה'תש"פ. ת.נ.צ.ב.ה.

לע"נ ר' יצחק בר' נסים סזרחי ז"ל
ולב"ע י"ח תשרי ה'תשס"ט. ת.נ.צ.ב.ה.